

Respekt hverken for Landets bestaaende Grundlov, som de netop vilde omstyrte, eller for det højtidelige Løfte, de har givet om at respektere den. Da vilde det være meget farligt at fjerne den Garanti, der ligger for Borgerne i, at Domstolene kan tilside-sætte saadanne Love.

Hovedsagen ved dette Spørgsmaal og ved de mange andre mere eller mindre vigtige Spørgsmaal, der foreligger i dette Lovforslag, er imidlertid, at vi kan faa en saglig Diskussion. Det er kun Hovedpunkterne, vi har kunnet fremhæve under Forhandlingerne her i Salen; Hovedvægten maa altsaa ligge paa, at vi faar en saglig Forhandling i Udvalget. Jeg vil have Lov til at sige, at en første Behandling med Argumenter af politisk Natur og delvis af demagogisk Natur vil ikke lette Forslagets Gang gennem Rigsdagen og ikke føre til de bedste praktiske og saglige Resultater.

Zahle: Jeg skal begynde med nogle saglige Bemærkninger og senere replicere til de ærede Medlemmer, som har polemiseret overfor mig. Der er først det Spørgsmaal, som er fremdraget fra flere Sider, om en højere Løn til Dommerne i Højesteret. Jeg maa sige derom, at kort før den nuværende Lønningslov blev gennemført, henvendte jeg, som da var Statsminister, mig efter Aftale med den daværende Finansminister, Dr. Brandes, til Udvalget angaaende Lønningsloven og foreslog, at vi skulde ind-sætte Bestemmelser om, at et Faatal af de højeste Embedsmænd her i Landet, deriblandt Højesteretsdommerne, skulde have en højere Løn, end der var foreslaaet — og blev gennemført —, for at man kunde sikre sig, at disse Embedsmænd var fuldkommen uafhængige til alle Sider. Naar en Højesteretsdommer med stor Familie eller med økonomiske Forpligtelser af en eller anden Art hvilende paa sig kan blive stillet saaledes, at han ikke kan siges at være fri for Næringsorger, saa er det naturligvis et i sig selv urimeligt Forhold, men ogsaa et Forhold, som man maa sige, at Staten ikke kan være bekendt, for saa vidt dette beror paa, at Lønnen er for knap. Vi er stærkt interesserede i, at Dommerne i Højesteret ikke skal søge det, som vi kalder „Ben“, med et populært Udtryk, for at eksistere nogenlunde; og jeg maa ogsaa sige, at det nu praktiseres med megen Omhu, at Dommerne ikke paatager sig Hverv, der i nogen Henseende kan forpligte dem hverken overfor Administrationen eller private.

Ogsaa med Hensyn til enkelte af Administrationens højeste Embedsmænd, f. Eks.

Departementscheferne, er det af overordentlig Betydning for Staten, at disse er fuldkommen økonomisk uafhængige. Vi kan være ganske visse paa, at de relativt ganske ubetydelige Beløb, som Staten vinder ved at spare paa Departementschefslønningerne, men ser Departementscheferne skaffe sig Indtægt paa anden Maade end i Statens Tjeneste — det er Penge, der i paakommende Tilfælde kan blive Staten meget dyre. Der er et gammelt Ord, der siger: „at spare paa Skillingen og se Daleren springe“; det er ikke klogt i nogen Økonomi og heller ikke her.

Jeg skulde derfor i og for sig ikke have noget at indvende imod, om Højesteretsdommerne fik en noget højere Løn — det er mit personlige Standpunkt. Derimod er det efter min Mening aldeles ikke rigtigt, naar det ærede Medlem Hr. Rytter sagde, at det vilde være nødvendigt ved offentlig Votering at have flere end 13 Højesteretsdommere; det kunde kun begrundes ved den Paastand, at der altid skulde være 7 i hver Afdeling, der skulde votere. Det anser jeg ikke for nødvendigt. Det ærede Medlem Hr. Pürschel har talt om dette Punkt, og da jeg ikke holder af at gøre Forhandlingerne her vidtløftige ved at gentage, hvad andre har sagt, skal jeg blot sige, at jeg kan slutte mig til den Argumentation, det ærede Medlem Hr. Pürschel fremsatte; det maa være nok, at der er 5 voterende Dommere i hver Afdeling. Jeg kunde ogsaa tænke mig, at der i en Afdeling kun var 4, saaledes at den af dem, der var først valgt eller var Formand, havde den afgørende Stemme.

Hvis man vilde sætte Antallet af voterende Dommere i hver Afdeling ned til 4, vilde Sagerne kunde blive afgjort ved offentlig Votering, uden at der derved medgik mere Tid end ved den skriftlige Votering, idet man indrettede det saaledes, at den offentlige Votering ikke tog længere Tid end den skriftlige Votering nu. Thi det maa man huske, at naar det ærede Medlem Hr. Axel Møller udtalte sig saa forsigtigt, som han gjorde — han vilde ikke sige, at Højesteret altid virkelig havde motiveret sine Domme udførligt, omhyggeligt og klart og i enhver Henseende fyldestgørende —, saa er det en Udtalelse, som blandt alle Jurister kun kan modtages med et Smil — det ærede Medlem smiler selv! Saadanne Ord kan slet ikke bruges om Højesterets Motivering af sine Domme. Skal man sige Sandheden, saa har Højesterets Maade at motivere paa været en Omgaelse af Lovens Paabud om at give skriftlige Motiver, hvor der ikke foreligger offentlig Votering. Det er en Kritik af